

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Eylül ayı “Gümrükte Gündem”i belirleyen konulardan biri 20 Eylül 2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 15 seri numaralı Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) ile boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan sürekli akış halinde, ay içinde kısım kısım veya tek seferde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi olmuştur.

Diğer taraftan, kauçuktan lastikler, aspir tohumu ve yağı, ayçiçeği tohumu, unu ve yağı, ayakkabı aksamaları gibi eşyaların ithalatlarına özel vergisel düzenlemeler yapılmıştır.

1. Kauçuktan yeni dış lastiklere % 21,8 ilave gümrük vergisi getirildi.

7 Eylül 2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren 2016/9127 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 4011 Gümrük Tarife Faslında yer alan kauçuktan yeni dış lastiklerin ithalatında % 21,8 oranında ilave gümrük vergisi (İGV) alınmasına karar verilmiştir.

Bahse konu İGV, AB üyesi ülkeler ile EFTA üyesi ülkeler, İsrail, Makedonya, Bosna-Hersek, Fas, Batı Şeria ve Gazze Şeridi, Tunus, Mısır, Gürcistan, Arnavutluk, Ürdün, Şili, Sırbistan, Karadağ, Kosova, Güney Kore, Morityus ve Malezya için % 0 olarak uygulanmaktadır.

Ayrıca, Karar’a ekli tabloda yer alan ve A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde ithal edilen Avrupa Birliği ve Türkiye menşeli olmayan eşyadan “Diğer Ülkeler” sütununda belirtilen oran üzerinden ilave gümrük vergisi alınacağı belirtilmiştir. Ancak Türkiye’nin taraf olduğu serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde bir çapraz menşe kümülasyon sistemine dâhil ülkeler menşeli eşyadan menşenin tevsiki halinde ilave gümrük vergisi alınmayacaktır.

Liste kapsamında yer alan eşyaların Dâhilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilip işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmesi halinde, varsa telafi edici vergisinin hesaplanmasında ilave gümrük vergisi dikkate alınmayacaktır.

GTİP	Madde İsmi	İlave gümrük vergisi oranı (%)*							
		1	2	3	4	5			9
						6	7	8	
4011.10.00.10.00	Turizm amaçlı otomobillerde kullanılan türden olanlar	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.10.00.90.11	Tekstil kuşaklı radyal dış lastikler	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.10.00.90.12	Çelik kuşaklı radyal dış lastikler	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.10.00.90.13	Konvansiyonel (crossply) dış lastikler	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.10.00.90.18	Diğerleri	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.20.10.00.11	Radyal dış lastikler (kolonlar dâhil)	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.20.10.00.12	Konvansiyonel (crossply) dış lastikler (kolonlar dâhil)	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.20.10.00.19	Diğerleri	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.20.90.00.11	Radyal dış lastikler (kolonlar dâhil)	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.20.90.00.12	Konvansiyonel (crossply) dış lastikler (kolonlar dâhil)	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.20.90.00.19	Diğerleri	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.40.00.00.00	Motosikletlerde kullanılanlar	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.50.00.00.00	Bisikletlerde kullanılanlar	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.61.00.00.00	Tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.62.00.00.00	Jant ölçüsü 61 cm.yi geçmeyen, yapı ve sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.63.00.00.00	Jant ölçüsü 61 cm.yi geçen, yapı ve sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8

4011.69.00.00.00	Diğerleri	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.92.00.00.00	Tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.93.00.00.00	Jant ölçüsü 61 cm.yi geçmeyen, yapı ve sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.94.00.00.00	Jant ölçüsü 61 cm.yi geçen, yapı ve sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8
4011.99.00.00.00	Diğerleri	0	0	0	0	21,8	21,8	21,8	21,8

*İlave gümrük vergisi sütunlarındaki ülke ve ülke grupları:

1: AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, İsrail, Makedonya, Bosna-Hersek, Fas, Batı Şeria ve Gazze Şeridi, Tunus, Mısır, Gürcistan, Arnavutluk, Ürdün, Şili, Sırbistan, Karadağ, Kosova. 2: Güney Kore. 3: Morityus. 4: Malezya. 5: Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden Yararlanacak Ülkeler Grubu 6: En Az Gelişmiş Ülkeler 7: Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler 8: Gelişme Yolundaki Ülkeler 9: Diğer Ülkeler.

2. Ayçiçeği tohumu, unu ve yağının ithalatında gözetim uygulamasına ilişkin değişiklikler yapıldı.

3 Eylül 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren Tebliğ ile 15.07.2009 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/8)'de değişiklik yapılmış ve gözetim uygulanacak eş 1'inci maddesinde yer alan tablo aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

GTİP	Eşya Tanımı	Yeni Birim CIF Kıymet (ABD Doları/Ton*)	Eski Birim CIF Kıymet (ABD Doları/Ton*)
1205.10.90.00.00	Diğerleri	1600	-
1205.90.00.00.00	Diğerleri	1600	-
1206.00.91.00.19	Diğerleri	750	640
1206.00.99.00.19	Diğerleri	750	640
1208.90.00.00.11	Ayçiçeği tohumunun unu ve kaba unları	800	800
1512.11.91.00.00	Ayçiçeği tohumu yağı	1500	1500

*Ton: Brüt Ağırlık

3. Bazı ayakkabı aksamlarına %20 oranında ilave gümrük vergisi getirildi.

1 Eylül 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren 2016/9118 sayılı Karar ile 21.07.2014 tarihli ve 2014/6692 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar'da değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik ile 6401, 6402, 6403, 6404, 6405 ve 6406 tarife pozisyonunda sınıflandırılan ayakkabı ve aksamları için mevcut ilave gümrük vergisinin, Malezya için % 0 olarak uygulanması yönünde bir düzeltme yapılmıştır.

Ayrıca, Karar kapsamına aşağıdaki tabloda GTİP ve ismi belirtilen eşya dâhil edilmiş ve karşısında gösterildiği şekilde ilave gümrük vergisi uygulaması getirilmiştir.

GTİP	Madde İsmi	İlave gümrük vergisi oranı	
		AB, EFTA, STA Ülkeleri*, G.Kore, Morityus ve Malezya	GTS Ülkeleri ve Diğer Ülkeler
			Min İGV (ABD Doları/Çift) İGV (%)
6406.10.90.10.00	Çelikten olanlar	0	- 20
6406.10.90.90.00	Diğerleri	0	- 20
6406.90.30.00.00	Diş tabanı olmayan fakat iç taban veya diğer iç kısımlara tutturulmuş ayakkabı yüzlerinden meydana gelenler	0	- 20

* İsrail, Makedonya, Bosna-Hersek, Fas, Batı Şeria ve Gazze Şeridi, Tunus, Mısır, Gürcistan, Arnavutluk, Ürdün, Şili, Sırbistan, Karadağ, Kosova

4. Aspir tohumu, yağı ve ayçiçek tohumu yağının gümrük vergisi oranları arttırıldı.

1 Eylül 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren 2016/9077 sayılı İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile 20 Aralık 1995 tarihli ve 95/7606 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararı'na ekli (I) sayılı listede yer alan ve aşağıdaki tabloda GTİP ve ismi belirtilen maddenin gümrük vergisi karşısında gösterildiği şekilde değiştirilmiştir:

GTİP	Madde İsmi	Yeni gümrük vergisi oranı (%)					
		AB, EFTA	GÜR.	B-HER.	G.KORE	MLZY.	D.Ü.
1207.60.00.00.00	Aspir (Carthamus tinctorius) tohumu	23,4	0	0	23,4	23,4	23,4*

* Şili Cumhuriyeti için yalnız tohumluk olanlarında söz konusu gümrük vergisi % 0 olarak uygulanır.

GTİP	Madde İsmi	Eski gümrük vergisi oranı (%)					
		AB, EFTA	GÜR.	B-HER.	G.KORE	MLZY.	D.Ü.
1207.60.00.00.00	Aspir (Carthamus tinctorius) tohumu	4	0	0	4	4	4 ⁽³⁾

Aynı Karar'a ekli (I) sayılı listede yer alan ve aşağıdaki tabloda GTİP ve ismi belirtilen maddelerin gümrük vergileri karşılarında gösterildiği şekilde değiştirilmiştir:

GTİP	Madde İsmi	Yeni gümrük vergisi oranı (%)				
		AB, EFTA	B-HER.	G.KORE	MLZY.	D.Ü.
1512.11.99.00.00	Aspir Yağı	36	0	36	36	36
1512.19.90.00.11	Ayçiçeği Tohumu Yağı	67,5	0	67,5	67,5	67,5
1512.19.90.00.19	Aspir Yağı	67,5	0	67,5	67,5	67,5

GTİP	Madde İsmi	Eski gümrük vergisi oranı (%)				
		AB, EFTA	B-HER.	G.KORE	MLZY.	D.Ü.
1512.11.99.00.00	Aspir Yağı	12	0	12	12	12
1512.19.90.00.11	Ayçiçeği Tohumu Yağı	50	0	50	50	50
1512.19.90.00.19	Aspir Yağı	24	0	24	24	24

5. Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 15) yayımlandı.

15 seri numaralı Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) 20 Eylül 2016 tarihli Resmi Gazete ile yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Tebliğ ile boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan sürekli akış halinde, ay içinde kısım kısım veya tek seferde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Buna göre, başvuru ve beyannamenin tescili ile ilgili aşağıdaki hükümlere yer verilmiştir:

- Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan sürekli akış halinde Türkiye Gümrük Bölgesine bir ay içinde getirilmesi öngörülen eşyaya ilişkin serbest dolaşıma giriş beyannamesi o ayın ilk 10 günü içinde tescil edilir.
- Beyana esas miktarın tek seferde veya kısım kısım gelmesi halinde serbest dolaşıma giriş beyannamesi en geç eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine geldiği günü takip eden ilk iş günü içinde tescil edilir.
- Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında, miktara ilişkin rapor/belge/tutanak ile kıymet unsurlarını kapsayan sözleşmenin örneği, onaylı çevirisi veya eşyaya ilişkin fatura gümrük idaresine

sunulur. Eşyanın kıymeti, ay içinde teslim edilmesi öngörülen miktar ve alım-satım sözleşmesinde yer alan birim kıymet esas alınarak beyan edilir. Gümrük idaresince gerek görülmesi halinde uluslararası gözetim şirketinden alınacak ölçüm raporu istenebilir.

Miktar, kıymet tespiti ve vergi tahakkuku hususlarına ilişkin aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır:

- Serbest dolaşıma giriş beyannamesinde vergi hesaplaması, yukarıda belirtildiği üzere, serbest dolaşıma giriş anında sunulan belgeler esas alınarak yapılır.
- Eşyaya ilişkin fatura veya diğer belgeler, beyannamenin tescil anında beyan edilememesi halinde, en geç eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine geldiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı gününe (yirmi altıncı gün dâhil) kadar gümrük idaresine ibraz edilir. Bu doğrultuda ibraz edilen fatura ve diğer belgeler esas alınarak beyannamede düzeltme yapılır, tahakkuk ettirilen gümrük vergileri aynı süre içinde ödenir.

Yukarıda beyanname tescili ve belge teminine ilişkin yer verilen sürelerin aşılması halinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır.

Bu Tebliğ kapsamına giren eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin gümrük işlemlerini yapmaya Orta Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Ankara Gümrük Müdürlüğü; Tebliğ kapsamı eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerine ilişkin özel ve istisnai durumları inceleyip sonuçlandırmaya ise Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Tebliğ ile 28 Eylül 2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 9) yürürlükten kaldırılmıştır.